

застосування інших (альтернативних) запобіжних заходів. Зокрема, відповідно до п. 80 рішення Європейського суду з прав людини від 10 лютого 2011 року у справі «Харченко проти України» вказано, що на етапі розгляду питання щодо взяття заявника під варту аргументами на користь такого рішення стали серйозність звинувачень, пред'явлених заявникові, та ризик його втечі. Після цього прокурори і суди не навели жодних підстав для продовження тримання заявника під вартою, лише зазначили, що запобіжний захід було обрано правильно. Проте згідно з п. 3 ст. 5 Конвенції зі спливом певного часу лише наявність обгрунтованої підозри перестає бути підставою для позбавлення свободи, і судові органи мають навести інші аргументи для продовження тримання під вартою. До того ж такі підстави мають бути чітко вказані національними судами (див. справу «Слов проти України», п. 60). Інших підстав національні суди у цій справі не наводять. Крім того, національні владні органи не розглядали можливість застосування інших запобіжних заходів, альтернативних триманню під вартою.

Профілактична діяльність слідчого при розслідуванні кримінальних правопорушень

Чернявська М.С., слухач курсу з підготовки фахівців ступеня вищої освіти «Магістр» за спеціальністю «Правознавство» факультету підготовки працівників ОВС ННІЗН НАВС

Сьогодні ставить перед Україною найбільш серйозні виклики і загрози за всю історію незалежності нашої держави. Євромайдан 2013 року, який переріс у Революцію Гідності 2014 року, юридично абсурдний референдум, ініційований сепаратистами у Криму 16 березня 2014 року та незаконна, всупереч загально визнаним принципам і нормам міжнародного права, тимчасова окупація Автономної Республіки Крим з боку Російської Федерації та підтримання цією сусідньою державою в Східній та Південній частині України сепаратизму та тероризму, призвели до повалення антидемократичного режиму в нашій державі, а й створили потужну загрозу її суверенітету і територіальній цілісності.

Дані обставини, ще більш знизили та знищили і так досить низький імідж української міліції. Сьогодні, дуже рідко можна почути від пересічного громадянина України позитивні відгуки про правоохоронні органи. У більшості випадків критика є справедливою. Зміни які проходять на даний час в Україні, дають можливість, кожному працівник органів внутрішніх справ проявити себе як фахівця, патріота, вплинути на формування нової системи правоохоронних органів, відіграти важливу роль у формуванні правової держави в умовах євроінтеграційних прагненнях народу України, і як наслідок підвищити рівень довіри серед населення.

Не секрет, що рівень злочинності в Україні, у порівнянні з Європейськими країнами, сягає досить високого рівня. За умови, що розкриття злочинів підвищиться у рази, проблема зростання злочинності вирішена не буде. Саме в умовах радикальних, деколи і жорстких реформ, які чинять вагомий вплив на правоохоронні органи, а також євроінтеграційного курсу України потрібно приділити значну роль профілактиці вчинення кримінальних правопорушень.

На даний час залишається невирішеним питання здійснення профілактичної діяльності слідчого в ході проведення досудового розслідування кримінальних проваджень. Хоча це повинно бути однією з основних його функцій. На жаль у

чинному кримінальному процесуальному кодексі (далі КПК) дана норма не передбачена. Хоча, виходячи із значних напрацювань науковців таких як М.С. Шуміло, Л.М. Лобойко та інших, ми погоджуємось з думкою, що необхідно внести зміни до КПК та закріпити на законодавчому рівні профілактику у кримінальному процесі. Таким чином, надати слідчому право встановлювати причини та умови вчинення кримінального правопорушення та вносити подання до відповідного органу, громадської організації чи службової особи, які будуть обов'язковими для виконання. [2, с.248].

Для прикладу можна розглянути Кримінальний процесуальний кодекс Республіки Молдови, прийнятий 14.03.2004 та базується на загальноновизнаних принципах кримінального процесу європейських країн. У даному нормативно правовому акті глава 3 «Заходи щодо усунення умов, які сприяли вчиненню злочинів та інших правопорушень законодавства» присвячена профілактичній діяльності.[3]

Для того щоб профілактична діяльність слідчого приносила позитивний результат та не виглядала як пережиток радянських часів у першу чергу необхідно відмінити «планкову» систему. Заборонити подачу типових подань у кожному кримінальному провадженні та свідомо підходити до профілактичної діяльності у кожному окремому випадку.

Особливу увагу потрібно приділити профілактичній діяльності слідчого під час розслідування злочинів які вчинені неповнолітніми.

Таким чином в рамках кримінального процесу слідчий реально може вплинути на усунення обставин, які сприяли вчиненню злочину. А для формування європейського суспільства краще попереджувати кримінальні правопорушення, ніж карати за них.[2, с.251].

Список використаних джерел:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>;
2. А.А. Десятник «Проблема актуальності кримінально-процесуальної профілактики в рамках нового КПК України»/Форум права - 2012 - №1 - с.247-252 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2012_1_38.pdf;
3. Уголовно-процесуальний кодекс Республіки Молдова от 14.03.2003, [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30397729.